

Статья Н. Θ. Сумцова (въ Český lid 1892 № III 314).

Dne 29. listopadu (dle rusk. kalendáře) zemřel vynikající filolog a ethnograf, professor charkovské university Alexandr Afanasjevič Potebnja ve stáří 57 let. V r. 1887 Potebnja byl zvolen za člena král. české společnosti nauk. Kromě toho byl členem mnohých ruských vědeckých společností, dopisujícím členem petrohradské akademie nauk a během 12 let předsedou charkovského historicko-filologického spolku. Z mnohočíslných jeho prací hlavními jsou z oboru dějin jazyka „Из записок по русской грамматике“ (Ze zápisek ruské grammatiky) a z oboru ethnografie dva rozsáhlé díly „Объясненія о малорусскихъ и сродныхъ с ними пѣсняхъ“ (O maloruských a příbuzných s nimi písních), „Обзоръ поэтическихъ мотивовъ колѣдокъ и шчедровокъ“ a j. v. Byla to jedna z předních sil mezi slovanskými učiteli. Rozsáhlost jeho vědění byla překvapující. Vynikal bystrým rozumem a obšírnými vědomostmi. V oblasti studia ruského jazyka Potebnja jeví se jediným zástupcem filosofického směru. V jeho výkladu, jmenovitě při přednáškách, jazyk není pouhým systémem vět, forem a zvuků ale živým, organickým vtělením lidské myšlenky. Dejiny jazyka u něho byly zároveň dějinami myšlenky a dějinami lidské kultury.

Potebnja byl člověk s ustáleným a originalním světovým názorem, s nezvratnými mravními zásadami. Na celé jeho osobě tkvěla něha šlechtné, lidumilné duše. Jeho mravní charakter a vědecká činnost mohou býti příkladem pro nejlepší představy o úkolu a významu universitního profesora.

Примѣчаніе. Подробная статья Н. Θ. Сумцова объ этнографическихъ трудахъ А. А. Потебни печатается въ Кіевской Старинѣ 1892 г. (Янв.—Май). Извлеченія изъ этой статьи вошло въ перепечатываемую ниже статью Д. И. Багалѣя.